

Előfizetési díj:

Egész évre 4 ft. Félévre
2 ft. Negyedévre 1 ft.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petisors egyszer
9 kr., többszöri hirdetés-
nél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petisorsa 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-egerszegi ügyvédi kamara“ és a „Kanisai járási községi és körjegyzők együletének“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentelen leveleket
csak ismert kezektől toga-
dunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A vidéki közvélemény.

Szilágyi Dezső, igazságügyminiszterünk, midőn választókerületének meglátogatása alkalmával a pozsonyi hírlapírók is tisztelegtek nála, igen szépen nyilatkozott a vidéki hírlapírás fontosságáról, erős missziójáról és egyúttal kijelentette, hogy a vidéki hírlapíródalomnak az eddiginél nagyobb mértékű izmosodásra, támogatásra van szüksége.

Egy ily nagyobb kaliberű, országos kapacitás részéről tett enunciató bizonyára érdemes arra, hogy a vidéki sajtó organumai foglalkozzanak vele és mélyebben medítaljanak fölötte.

Kissé érthetetlennek is tartjuk, hogy a vidéki sajtó legnagyobb része egyszerű regisztrálással napirendre tért e kijelentés fölött. Lehet, hogy e tekintetben laptársainkat az a principium vezette, hogy „pro domo“ mentül kevesebbet beszéljünk. Ez az elvi álláspont mindenesetre tiszteletreméltó. Nem szabad azonban felednünk, hogy a vidéki sajtó sorsa nem csupán azoké, akik közvetlenül adminisztrálják, hanem azé a közönségé is, melynek érdekeit szűkebb körben éppen azzal a hatással és fontossággal kell képviselnie, mint ahogy az országos sajtó az országos érdekeket képviseli. Ennél fogva minden, a vidéki sajtót érintő mozzanat egyúttal kell, hogy érdekelje a közönséget is. Ebben a szellemben tette enunciatóit maga az igazságügyminiszter is.

Azzal, hogy a vidéki sajtó megerősödésének, megizmosodásának szükségességét hangoztatta, nem célozhatott másra, mint arra, hogy a vidéki érdekek köré is teljes odaadással kell tömörülniök az arra hivatott erőknél, tényezőknél, hogy ily azok között is életerős közvélemény létkessen, a maga munkáló, fejlesztő, folyton tökéletesítő hatásával.

Mi a magunk részéről is így fogjuk föl a vidéki sajtó megizmosodásának kérdését, mivel minden vidéki sajtó-organum létokát a bizonyos forma kereteibe illeszkedni akaró közvéleményben és létjogát e közvéleményt érvényre juttatni képes

erejében látjuk és ismerjük el. Eppen azért a vidéki sajtó sorsa, élete, ereje, izmosodása a közvélemény alakulásától s e közvélemény érvényesülési képességétől függ, vagyis a vidéki közvélemény és vidéki sajtó egymással az ok és okozat erejével kapcsolódnak. Ahol van erős közvélemény, ott okvetlenül erős, izmos a sajtó s ahol van erős, életerős sajtó, ott bizonyosan életerős a közvélemény.

Ez a közvélemény azonban nem olyan dolog, amit alkalomadtán, vagy mikor arra éppen szükség van, csak amugy könnyű szerrel elő lehet rántani valahonnan a sutból, hanem olyan dolog, aminek életrekeltségéhez a közélet terén működői hivatott erőknél odaadó, önzetlen tömörülése szükséges. Nem elég csak nagy hangon, bizonyos szónoki tudó-gimnasztikából beszélni a közvéleményről s annak rendkívül nagy horderejéről, hanem akik közvéleményt és pedig egészséges közvéleményt akarnak, azoknak nem csupán a szó, hanem a tett erejével is kell hatniok. Mert a közvélemény mindenütt s így a vidéki érdekek terén is csak gyakorlati célokkal szemben formálódhatik; a gyakorlati célok pedig nemcsak eleven beszédet, hanem eleven munkát is követelnek.

A mi vidéki városainkban legtöbbszörre az a panasz hangzik, hogy nincs életerős közvélemény a lokális érdekekkel szemben. Legtöbb helyen ez a panasz jogosult is. Mert hogy valahol érvényesülni képes közvélemény alakulhasson, oda első sorban az szükséges, hogy a lokális érdekek köré mindenki önzetlen érdeklődéssel és munkaszeretettel, nemes becsvágyal tömörüljön. Ez az önzetlenség azonban puritán lenkeket, ez a munkaszeretet és becsvágy pedig mindenkéltől több fizikai idő-áldozatot kíván, mint amennyit közügyeink harcosai számára mai modern életünkben a kenyérkereseti-gond és foglalkozás fennhagynak.

Tudjuk mi nagyon jól és be is látjuk, hogy hivatott erőinkben a közérdekek körüli tömörülésre meg van a jóakarata, de a túlságosan föl-

szaporodott életigények annyira túlfeszítik munka erejüket, annyira elfoglalják minden pillanatjukat, hogy azoknak az érdekeknek előmozdításához, melyek általánosabb érvényüknél fogva közvetlen hasznót nem nyújtván, nagy önzetlenséget kívánnak a legjobb akarattal sem járulhatnak erejük hivatottóságuk arányában.

Ebből származik azután az, hogy a mi vidéki lokális érdekeink majdnem kizárólag azoknak kezébe vannak letéve, akik ezeknek az érdekeknek fizetett munkásai; ebből származik az, hogy a mi vidéki közönségünknek a legfontosabb alkotásokkal, a legéletrehatóbb mozzanatokkal szemben sem formálódhatik erőteljes közvélemény, mely leginkább garantírozhatná azután, hogy minden, ami a közérdekek szempontjából jut a megvalósítás, a foganatosítás stádiumába, egyúttal helyes irányu haladást jelent a közügyek terén.

Ha lokális érdekeinkkel szemben mindenütt életerős közvélemény formálódhatnék, akkor Szilágyi Dezső szavainak, kijelentésének nyomán volnánk; mert ez a közvélemény első sorban a vidéki sajtó-organumok által jutna kifejezésre; a vidéki sajtó tisztító tüzén át nyilatkoznék meg és kerülne forgalomba a különböző vélemények megtisztult aránya: a közvélemény; ezen át érvényesülne a jóakarata.

Hozzá kellene ehhez járulni mindenkinek szíve, lelke, szelleme, tudása, jóakarata, legjobbnak hitt véleménye erejével; minden közügynek, a közérdeket érintő minden mozzanatnak a helyi sajtó rostáján kellene megtisztulnia, mielőtt a foganatosítás stádiumáig vitetnék. Ez tenné erőssé, munkás erejűvé a közvéleményt és ez izmosítaná meg egyúttal a közvélemény kifejezőjét, tisztító apparátusát: a sajtót is.

A vidéki közvéleménynek leghűbb tükre a helyi sajtó. Ahol elevenen pezsg, létket a közélet, ott élet van a sajtó ereiben is; ott csakhamar föllendül, izmosodik, mert a közvélemény pezsgő élete folytán új és új friss vért bocsát ereibe. De fájdalom: napjainkban kevés helyen

A „Zalamegye“ tárcája.

„Almanach 1895-re.“ *

Eszembe jut egy régi adoma Laube-ról, a leg híresebb német színházi direktorról. Mikor Grünne gróf, a bécsi császári színház igazgatója, vele tárgyalt, hogy mily föltételek mellett volna hajlandó a Burgszínház igazgatóságát elvállalni, röviden így válaszolt:

— Ot évre föltétlenül szabad kezet kérek minden teendőmben.

— Miért éppen öt évre? — csodálkozott az intendáns.

— Az első három évben csupa ellenséget szerzek magamnak olyan emberekben, a kiket kénytelen leszek a színházról elkergetni; negyedik évben jó barátokat szerzek és az ötödik évben végre rákerül a sor arra, hogy a színházért tegyek valamit.

Nos hát, Laube uramnál sokkal kedvezőbb helyzetben volt az Egyetemes Regénytár Almanachja! Ellen-ségei egyáltalában soha sem voltak, mert ki is gyűlölhette egy ilyen kedves, mindig mulattató czimborát? A jó barátok száma pedig már az első esztendőben legió volt, s ma ha — akár a fővárosban, akár a vidéken — belépünk intelligensebb család otthonába, biztos, hogy az olvasó-asztalon megtaláljuk az Almanachot.

Vajjon miben rejlik sajtóképen vonzerejének titka, hogy évről évre nagyobb tért hódít magának és ma már mint házi barát szerepel, a ki ellen azonban még a legskrupulozusabb férjnek sem lehet kifogása? Azt hiszem, hogy ennek két oka van. Az első abban áll, hogy a szerkesztő és a kiadók éppen csak a legjobbat tartották elég jónak az Almanach számára és aggodalmas gonddal rostálták meg az ide szánt közleményeket. A publikum, mikor kezébe veszi a diszes kiállítású kötetet,

* Almanach az 1895. évre. Szerkesztő Mikszáth Kálmán. Egyetemes Regénytár X. évfolyam III. és IV. kötete. Singér és Wolfner kiadása. Ára diszkótésben 1 ft.

már előre meg van győződve, hogy a modern magyar elbeszélő irodalom javát kínálják neki mesésen olcsó áron.

A második, nem kevésbé fontos ok az, hogy az Egyetemes Regénytár Almanachja minden esztendőben hű képét adja a magyar elbeszélő irodalom különféle arnyalatainak és iskoláinak. Szóhoz jut benne a romantikus és a verista, az ideálokot kergető író épügy, mint az életet fotografáló. Minden genre megvan benne, csak éppen az izléstelen és az unalmas nem. Ezt a kettőt közel jónai sem engedi a szerkesztő. És a publikum, mely mintegy kaleidoszkopikus tükörben látja együtt az egész magyar elbeszélő irodalom képét, örömmel kapcsolja el az aranyozott kötetű esinos köteteket.

Lám, az ideai Almanach is mily változatos nevekben és irányokban! Előcsarnokában Mikszáth Kálmán a szerkesztő, fogadja a vendégeket, még pedig egy minden ízében zamatos humorral telített előszóval. Mikszáth az Almanach előszavából valóságos specialitást csinált már és a közönség évről évre nagyobb várakozással néz elibe, mert jól tudja, hogy a szellemes tréfa alakjában sajtóképen egy komoly, éles megfigyelésre való essay-t kap a magyar irodalom valamely ágáról és irányáról. Az ideai előszó is olyan tősgyökeres magyarsággal és pompás humorral van megírva, a minőt csak Mikszáth tud produkálni.

A honneuröket az Almanach fogadó termében ki más csinálhatná, mint a magyar irodalom fejedelme, Jókai Mór. Egy régi adomát mond el azzal a bűbájos költészettel és meleg közvetlenséggel, mely még akkor is megkapja szíveinket, mikor már a realizmus rabságba ejtette. Jókai varázsza arra is képes, hogy lepattantsa a rabláncot és ismét elvezessen minket fantázia tündér birodalmába, a hol ő egészen otthon van. Jól esik kipihennünk attól a fáradságtól, melylyel sok modern könyv olvasása jár és nézni a csodás ragyogást, mely tollának nyomában keletkezik.

Francziás könnyedséggel és magyaros érzés melegével csevegi el Szabóné-Nogáll Janka az ő kis történe-

tét, melynek címe „Hervadás“. De mintha a szabad természet lehellete csapná meg arcunkat, a mint a következő elbeszélésre átfordítjuk a lapokat. Igen, ez ő, a természetleírás nagymestere, a természet szépségeinek szerelmese, Bársong István, „Egy rab megszökött“ az ő történetjének a címe. Nyelv és tárgy egybeolvadnak benne és Bársong prózája ebben az elbeszélésben olyan tiszta és átlátszó, mint azon tengerszemek egyike, a melyekről ő regélni szokott.

Lehet, hogy csak a véletlen adta neki szomszédul a nemrég elhunyt Jász Zsigmondot, de akkor szereti ám a véletlen az ellentéteket. „Az utolsó lakó“ nagy raffinement-nal van megírva, vagyis inkább megrajzolva. Meglátszik rajta, hogy szerzője előtt ott lebegett a modell. — Hevesi József olasz című novellája („Vörrei morir“) pesszimisztikus világnézetre vall, de olyan érdekesítő, hogy szívesen elnézzük a szerzőnek a nők ellen táplált nehezeltését. Vajjon igazi nehezeltés-e ez, vagy csak afféle dépit d'amour? — Ignotus és Pekár Gyula elégtételt adnak a nőknek a férfakkal szemben. Az ő történetjükből („Válás után“ és „Egy vén leány“) a férfiú a bűnös és rossz, a nő pedig a jó. De azért nem hiszek nekik egészen, mert mintha kissé elfintorítanák arcukat a nő magaslatlása közben. Az ilyen veristaféle írásokkal szemben mindig jó az elővigyázat, mert nagyon is éles szemük van és ismerik az életet. Békefi Antal telepátikus történetet mond el, a mely az apai érzések dicsőenél végződik és már ezért is rokon szívre számíthat az olvasók túlnyomó részénél. Kozma Andor egy miniatúr zsarnokot rajzol, a kit megejt késő korában és ledönt képzel hatalmának számolyáról egy gyermek mosoly. Murai Károly egy kis tréfát csevegi el. Kászár Emil érdekes mesésövésével hat, Tóth Béla azzal a lángoló fantáziával és keletiesen dús szinezéssel, mely az ő sajtója. Harmath Lujza után, a kinek témája a sziv világból van véve, Malonyai Dezső egy igazán párisi ízi történetet mond el és befetjezi az elbeszélők sorát az, a ki meg is kezdte, Mikszáth Kálmán.

van így. Es ahol nincs így, hiába várjuk a sajtótól, hogy az teremtsen új közéletet s alapot vessen a közügyek köré tömörülő közvéleménynek.

Ha a hivatott tényezők akarata s az életviszonyok közt az egyensúly a közérdekek szempontjából talán kedvezőbb alakul, akkor talán tehetünk néhány lépést előre a felé a megízmosodás felé, amiről Szilágyi Dezső miniszter valóban mélyre látó lélekkel emlékezett meg s a mi fölött nem lehet eleget meditatálni azoknak, akik tudják és belátják, hogy a vidéki sajtó erei egy nagy szívnek: a közvéleménynek meg-megdobbanása útján nyerik a vért, az életet.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság november havi ülését Scavtús Benő főispán ömeltőségének elnöklete alatt f. hó 13 án tartotta.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágaiban a vármegye területén október hónapban előfordult eseményekről felolvastatván, helyeslőleg tudomásul vétetett.

Az alispáni jelentéssel kapcsolatban felolvasott a főorvosi jelentés is a közegészségügy terén október hónapban a vármegye területén előfordult eseményekről. A közigazgatási bizottság elismeréssel vette tudomásul a vármegye főorvosának odaadó buzgóságát és élénk érdeklődését, amelylyel a diphtheritisz gyógyítását célzó „szerum“ ügyet kíséri és elhatározta, hogy a főorvosi jelentésnek a „szerum“-ra vonatkozó részét a főszolgabírók útján a járási és körorvosoknak azzal küldi meg, hogy szintén tüzetes tanulmányuk tárgyává tegyék ezen ügyet s törekedjenek iránta a közönség érdeklődését felkelteni s a vagyonszámot adakozásra bírni, hogy a befolyandó adományok a szegényebb osztály gyógykezelését célzó „szerum“ szereztessék be; továbbá a közigazgatási bizottság megkeresi a vármegye törvényhatóságát az iránt, hogy a belügyminisztert felhatalmazza, hogy a szükséges „szerum“-nak országos költségen való beszerzésére, addig pedig a vármegye alispánja hatalmaztassék fel bizonyos összeg erejéig „szerum“ beszerzésére a szegényebb osztály gyógyíthatása céljából.

Koller István bizottsági tag ismertette a nagykanizsai kórháznál levő, mielőbbi orvoslást igénylő hiányokat. A közigazgatási bizottság a vármegye alispánját és a t. főorvost küldte ki a vizsgálat megajtására s jelentésük alapján fog intézkedni. Együttel elrendelte, hogy jövőben a vármegye főorvosa — a közigazgatási bizottság kiküldöttének közbenjöttével — félévenként mind a nagykanizsai, mind a zalaegerszegi kórházat megvizsgálja s a vizsgálat eredményéről a közigazgatási bizottsághoz jelentést tegyen. A közigazgatási bizottság részéről a vizsgálatba Háczy Kálmán és Skublics István a zalaegerszegi, Eperjesy Sándor és Koller István a nagykanizsai kórházra beválasztottak.

A közigazgatási bizottság felhatalmazza megkeresi a belügyminisztert Zala-Egerszegen esendő szárnyparancsnokságának szervezése, Zala-Csányon egy öt tagból álló új esendő őrsállomás felállítása tárgyában; míg a kerületi esendő szárnyparancsnokságot megkeresi, hogy a nagykapornaki esendő őrsállomásnál üresedésben levő őrsvezető állást, melyet ez idő szerint a szentgróthi őrsvezető helyettesít, mielőbb töltsék be.

Zalavármegye ipartanácsába az 1895-ik évre a közigazgatási bizottság Dervarics Lajos és Ján Ferenc kereskedőket rendes, Klovosvsky Ernő és Nagy Károly iparosokat pótagoknak beválasztotta.

A miniszterium a nagykanizsai kórház bizottságának azon előterjesztését, amelylyel a gondnok számára 200 frt lakpénzt, a mosónénak pedig évi 96 frt fizetést hoz javaslatba, véleményezés végett a közigazgatási bizottságnak megküldötte. A közigazgatási bizottság ez ügyet előzetes véleményadás céljából kiadja a vármegye alispánjának.

Ö egy históriát mond el nekünk a gyermekszobából. „A németke“ ez a címe és el van benne mondva, hogy az ő fiacskája hogyan sajátította el a német nyelvet. Hogy ha én fiatal és szép mama volnék, ezért a történetért nem restelnék egy meleg csókot a szerzőtől. Igazán megérdemli!

S ezzel elmondtam volna mondókámat a legújabb Almanach tartalmáról. Hogy külső kiállítás is méltó emnyí szépséghez és jószághoz, mondani sem kell talán. Erről már a kisdók neve kezkesedik.

„Magyar Lányok“ lesz azon díszes kiállítású lap címe, mely december hó elején Singer és Wolfner kiadásában megjelenik. Szerkesztő Tutsek Anna, a kiváló író és résztvesz azonkívül a szerkesztés munkájában a magyar íróvilág színe és java. E lap hivatva lesz egy nagy és rég érzett hiányt pótolni, mert mulattató, de egyszerismind szívemeresítő és oktató olvasmányt fog nyújtani a serdülő leányoknak. Míg eddig „Az én Újságom“ a mindkét nembeli ifjúságot egészen tizenegy tizenkét éves koráig ellátta szórakoztató és hasznos olvasmánnyal, ezennel a „Magyar Lányok“ folytatni fogja ezt az irányt, amennyiben az anyákat megszabadítja az eddigi nehéz gondtól, hogy mitéle olvasmányt adjanak leányaik kezébe éppen abban a korban, mikor a szív és a lélek legfogékonyabb minden kívülről jövő befolyás iránt. A „Magyar Lányok“ hetenkint jelenik meg tizenhat oldalán sok illusztrációval és azontul díszes borítékkal. Lesz benne a serdülő leányokhoz mért elbeszélés, költemény, mindenféle hasznos tudnivaló azok részére, akik jó gazdaasszonyokká akarják magukat kiképezni, vonzó modorban megírt ismeretterjesztő cikkek és azonfelül sok szép illusztráció. A mutatószámot a kiadóhivatal bárkinek ingyen és bérmentve küldi meg. A „Magyar Lányok“ előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr.

Zala Egerszeg város kérelmét, melyben a zalaegerszegi kórház segélyezésére felajánlott évi 284 frt 20 kr. segélyadás alól való felmentését, tekintettel szorult pénzügyaira, kérelmezi, a miniszter véleményezés végett a közigazgatási bizottságnak megküldvén, ez a kérvényt pártolólág terjeszti fel a miniszterhez.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a dunántúli h. é. vasút részvénytársaság értesítését, melyben tudatja, hogy a közigazgatási bizottság azon kérelme, miszerint Zala Egerszegről d. u. 2 órákor Csáktornya felé menő tehervonathoz egy személyszállító kocsi akasztassék, forgalmi okok miatt nem teljesíthető.

Zala Egerszeg város polgármesterének kérvénye egy, Zala-Egerszegen felállítandó forgalmi főnökség létesítése iránt a kereskedelemügyi miniszterhez pártolólág terjesztetik fel.

Lenti község előljáróságának kérvénye a Csáktornya-ukki h. é. vasutak mentén a lenti berekerdőben egy átereszt létesítése és a vízfolyási viszonyok kedvezőbbé tétele iránt — véleményes jelentéstétel céljából a járási főszolgabírónak kiadatik.

Olvasott a pécsi posta-és távirat igazgatóság átirata a Zánkán felállítani kért pósthivatal elejtése tárgyában. A közigazgatási bizottság a posta elejtését javasolja, mivel annak felállítását a közérdek nem kívánja.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a pécsi posta-és távirat igazgatóság átiratát, melyben tudatja, hogy a badacsonyi távirat hivatal által a badacsonyi hegben lakó nyaralóktól táviratok kézbesítéséért díj nem szedhető; mert ezen díj a kincstár által fizetendő meg. A község az igazgatóság ezen átiratáról a járási főszolgabíróság útján értesítetik.

Tekintve, hogy a megyei államépítészeti hivatal létszáma jeleuleg 2 taggal kevesebb: a közigazgatási bizottság az államépítészeti hivatal főnökének előterjesztésére megkeresi a kereskedelemügyi minisztert a hiányzó két állásnak mielőbbi betöltése tárgyában.

Háczy Kálmán bizottsági tag indítványára megkeresi a közigazgatási bizottság a kereskedelemügyi minisztert az iránt, hogy Zala-Egerszegen a táviratok este 10 óráig feladhatók legyenek s az esetleg addig érkezettek kiadásának, mivel más, Zala Egerszegenél csekélyebb számú lakosságú és csekélyebb forgalmú városok is részesültek legújában ily kedvezményben.

Kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadja, hogy javaslatokat tett a hodosáni és gánicsai állami állandó gyermek menedékházak vezetőinek kinevezetése ügyében. Ugyancsak ezen időszakban hagyattak jóvá a hodosáni menedékház helyiségére vonatkozó bérszerződések. — Személyesen tárgyalta a nagykanizsai iskolaszékkel az ottani túltömött községi elemi osztályok s a polgári leányiskola új helyisége ügyében. — Meglátogatta a baki és tárnoki községi iskolát. — Novában személyesen tárgyalta kerületi esperessel a járásában levő iskolák állapotáról illetve államsegély jogosultságáról. — Meglátogatta a novai és miketái r. k. iskolát. — Bolla-hidán a htközség előljáróságával új iskolaház és tanító lakás építésének a tavasszal kivételét megállapította. — Intézkedéseket tett egy hat havi állandó gyermekmenedékházakat vezetői alkalmas egyének kiképzését célzó tanfolyamnak Csáktornyan f. hó 17-én megnyitása ügyében. — Ugyanezen időszakban fejeztettek be az 1893. t. tanévi tanügyi állapotot felölölő statisztikai munkálatok. — Keszthely város képviselőtestülete egy ottan felállítandó polgári leányiskolához megfelelő telket és 10.000 frt építési költséget ajánlott fel. — Végül jelenté, hogy ezen időszakban a tankerület több fontos ügye érdekében Budapestben volt.

Kir. tanfelügyelő jelentése a zánkai k. iskolai tanítói állásnak a sikertelen pályázat folytán ideiglenes ellátása tárgyában, továbbá a petrikereszturi iskolai és tanítói lakás újból építése ügyében felvett jegyzőkönyv tudomásul vétetett.

Olvasottat Hirschler Henrich alsó-domborui lakós nagykereskedőnek a kir. tanfelügyelőhöz intézett levele, melyben azon ajánlatot teszi, hogy amennyiben a közigazgatási bizottság a község kérelmére hajlandó lesz Alsó-Domborún a fiúk részére állami iskolát állítani, a közigazgatási bizottság a község kérelmére hajlandó lesz az a-domborui leányok hazafias és vallásérkölcös nevelését akkép előmozdítani, miszerint a leányok oktatásához megkívánandó, magyar oklevéllel bíró szerzetesök, nem különben az iskola által igénybe veendő lakás, tantermet és egyéb helyiségeket sajátjából adományozza s még ezenkívül a zárda iskola fenntartásához évenként 300 forinttal is járul. A közigazgatási bizottság meglel elismeréssel üdvözli a hazafias áldozatkész ajánlatot; Hirschler Henrich alsó-domborui lakósnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz s ezt neki kiadni határozza, a közigazgatási bizottság pedig a továbbiak érdemében jelentést tesz.

Kir. tanfelügyelő jelentést tesz a fityeházi községi iskolánál lemondás folytán megüresedett tanítói állás betöltéséről. Ezzel kapcsolatban bemutatja Sövegjártó Máric szepteteki r. kath. plebános feltolyamodását a fityeházi községi iskolaszék megválasztása, valamint az itkolaszék által megejtett tanítóválasztás ellen. Miután az iskolaszék elnökségének ellátása a fityeházi helyi viszonyoknál fogva sok nehézségbe ütközik, de különben is Szemző Gyula, mint Fityeháza község jegyzője, az iskolaszékbe a képviselőtestület által beválasztható volt, a feltolyamodásnak az iskolaszék megválasztásának megsemmisítését célzó indokai figyelembe vehetők nem voltak. Az illető lelkésznek a tanítóválasztáshoz meg nem hivatala minden esetre az 1876. évi 28. t. c. 9. §-ának rendelkezésébe ütköző szabálytalanságot képezvén, felhivatik az iskolaszék, hogy az első választáshoz jelentkezett pályázók figyelembe vételével a választást mielőbb újból megtartsa.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a kir. tanfelügyelőnek jelentését a rédcisi r. k. iskolánál egy második tanteremnek tavasszal felállításáról és ennek kapcsán Dede és a két Sárd iskolázásának rendezéséről.

Előterjesztett Hidasy Kornél szombathelyi megyés püspöknek a közigazgatási bizottság és a k. tanfelügyelő

megkeresésére érkezett értesítése az összes espereségeket felölöl intézkedéseiről az igazolatlan iskolamulasztások szigorú megforlása, a túltömöttség megszüntetése, az ismétli iskolázás szervezése és a magyarnyelv sikeres oktatása érdekében. A közigazgatási bizottság a tanított buzgóságért elismerő köszönetét fejezi ki az egyházmegyei főhatóságuk.

Kir. tanfelügyelő jelentést tett az 1893. évi 26 t.-c. alapján segélyezendő iskolák államsegélyéről. Különkülön csoportban tüntette fel a törvényes minimummal nem bíró tanítói állásokat, a jelzett törvény alapján 2-ik illetve 3-ik tanítói állások szervezésére vonatkozó kérvényeket, nem különben a nevezett törvényikk alapján szervezendő új iskolákat. A közigazgatási bizottság az illető kérvényeket tárgyalván, az egész vármegye idevágó tanügyi szükségleteit felölöl jelentését a miniszterhez megteszi.

A közoktatásügyi miniszternek rendelete a földmívelésügyi miniszternek az 1894. évi 12. t. c. 45 § értelmében kiadott, a községi faiskola kezelők illetve a tanköteles gyermekeknek a faterenyésztésben való gyakorlati oktatásra szolgáló tantervet tartalmazó „Utastás“ ügyében tudomásul vétetett s a szóbanforgó utastás az egyházi főhatóságoknak, az áll. és népoktatási tanintézetek gondnokságának és iskolaszékének, valamint a főszolgabíróknak azzal adatik ki, hogy az egyházi főhatóságok alatti összes iskolaszékeket és tanítókat, a gondnokságok és községi iskolaszékek ugyancsak a tanítókat és tanterestületeket, a főszolgabírók pedig összes előljáróságukat az „Utastás“ ban foglaltakról tüzetesen értesítsék, felvilágosítsák és betartására felelősség terhe mellett utastítsák.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint szeptember és október hónapban befolyt 235.365 frt 35 kr. adó. A t. év január 1-től október végéig összesen befolyt 2.057.198 frt 71 1/2 kr., melyet a múlt év hason szakában befolyt 1.965.750 frt 53 1/2 krral egybeehasonlítván, a t. évben 91.448 frt 18 krral folyt be több. Október hó végén hátralékban volt 1.567.844 frt 63 1/2 kr. egyenes adó, 132.763 frt 51 kr. hadmentességi díj, 2.029.494 frt 88 kr. szőlődezmaváltási hátralék, 334.947 forint 09 kr. bélyeg és jogilleték, 7.278 frt 31 1/2 kr. illetékegyenérték, 79.551 frt 33 kr. fogyasztási és italadó illeték, 1.414 frt 25 1/2 kr. italmérisi illeték, összesen 4.153.296 frt 01 1/2 kr. Leírásba vétetett egyenes adóban 71.129 frt 54 kr., hadmentességi díjban 2.541 frt 30 1/2 kr. Ideiglenes adómentesség 19 esetben, fizetési halasztás 2 esetben engedélyeztetett.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazó szaknál szeptember végén hátralékban volt 3.410, október hónapban beérkezett 2.530 s így elintézés alá került 5.940 ügydarab; ebből október hónapban feldolgoztak 2.964 dbot s így október végén hátralékban maradt 2.976 db. Az irodánál szeptember végén hátralékban volt 1.180, októberben leírás végett kiadott 2.977, összesen 4.157 ügydarab; ebből októberben leírtak és expedáltak 3.099 dbot s így október végén hátralékban maradt 1.058 ügydarab.

Képviselőtestületi ülés.

A városi képviselőtestület f. hó 12-én és folytatólág f. hó 13-án Németh Elek városi főjegyző elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

A megelőző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után helyeslőleg tudomásul vétetett a városi tanács azon intézkedése, hogy Bechtolsheim báró tábor-szernagyot előléptetése alkalmából a város részéről üdvözölje, aki levélileg fejezte ki a megemlékezésért köszönetét.

Ezután felolvasott Botty Lajos városi képviselőnek, mint az alispáni hivatal által kiküldött vagyonkezelési felügyelőnek, eddigi működéséről és tapasztalatairól egybeállított részletes jelentése, melyben előterjeszti, hogy a bevételeket és kiadásokat ellenőrizi, hitelnyilvántartást vezet, ezen felül a városi vagyonkezelés minden ágát és a számvitelt gondos tanulmány tárgyává teszi s máris azon meggyőződésre jött, hogy ha a pótlékok és a város kint levő követelése szigorúan behajthatnak, az így befolyandó összegből, valamint a regale kötvények eladási árából képes lesz a város a legégetőbb kiadásokat fedezni. Megszemlélte a felső és alsó erdőt. Utóbbinál sikerült új erdőültetvényeket talált; szükségessé tartja itt az idei vágás alá kerülő részeknek az erdőgondnokság által felbecsültetését tájékoztatás céljából; a felső erdőn a gyér nyíres kivágatását s a terület újból beültetését javasolja. Takarékossági, számitási és ellenőrzési tekintetből javasolja: a) az országos és heti vásárokon a marha levelek átiratását teljesítő városi fizetési hivatalnokok részére eddig kiutalni szokott napi díjak beszüntetését; b) a marhalevelek átiratási díjainak minden országos és heti vásárt követő napon a városi pénztárba való beszolgáltatását; c) a hidmérleget kezelő község a beszedett díjakat minden hét végén a városi pénztárba beszállatassa; d) a pénzek átvételére egyedül jogosított polgármester vagy helyettese, pénztárvevő könyvet vezessen, e) a városi rendes követelések és tartozások nyilvántartását feltüntető könyv vezetésének a jövő év kezdetétől; f) hogy a városi számvitel 1895. évi január 1-től a községi pénzkezelésre vonatkozó vármegyei szabályrendeletnek megfelelőleg vezetésessék; g) hogy a városi pénzkezelők a megfelelő óvadék letételére mielőbb köteleztessenek; h) a számvizsgáló bizottság működése a természetbeli számadások, mint téglá és faanyagokról vezetett naplók, megvizsgálására is kiterjesztessék; i) hogy a város napszámait a városgazda által készített heti kimutatások alapján a városi pénztárnok egyenként fizesse ki; j) hogy a házilag teljesítendő építkezésekhez, tatarozásokhoz szükséges téglamennyiséget a városi mérnök javaslatához képest a tanács utalványozza; k) az építkezéseknél felhasznált anyagokról a mérnök építési naplót vezessen; l) a közmunka kezelése körül a város által kidolgozott, bár még szentesítést nem nyert szabályrendeleti tervezet tartassék szem előtt. Az előterjesztésben foglalt javaslatokat a képviselőtestület mind változatlanul elfogadta és azok keresztülvitelével a városi tanácsot megbizta.

van így. Es ahol nincs így, hiába várjuk a sajtotól, hogy az teremtsen új közéletet s alapot vessen a közügyek köré tömörülő közvéleménynek.

Ha a hivatott tényezők akarata s az életviszonyok közt az egyensúly a közérdekek szempontjából talán kedvezőbb alakul, akkor szálan tehetiünk néhány lépést előre a felé a megízmosodás felé, amiről Szilágyi Dezső miniszter valóban mélyre látó lélekkel emlékezett meg s a mi fölött nem lehet eleget meditatálni azoknak, akik tudják és belátják, hogy a vidéki sajtó erei egy nagy szívnek: a közvéleménynek meg-megdobbanása útján nyerik a vért, az életet.

Megeyi élet.

A megyei közügybizottság november havi ülését Seastis Benő főispán önéllátásának elnöklése alatt f. hó 13-án tartotta.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágában a vármegye területén október hónapban előfordult eseményekről felolvasatván, helyeslőleg tudomásul vétetett.

Az alispáni jelentéssel kapcsolatban felolvasatott a főorvosi jelentés is a közegészségügy terén október hónapban a vármegye területén előfordult eseményekről. A közigazgatási bizottság elismeréssel vette tudomásul a vármegye főorvosának odaadó buzgóságát és élénk érdeklődését, amelyvel a dyphterisz gyógyítását célzó „szerum“ ügyet kísérte és elhatározta, hogy a főorvosi jelentésnek a „szerum“-ra vonatkozó részét a fősztolgabírók útján a körorvosoknak azzal küldi meg, hogy szintén tüzetes tanulmányuk tárgyává tegyék ezen ügyet s törekedjenek iránta a közönség érdeklődését felkelteni s a vagyonosabb osztályt adakozásra bírni, hogy a befolyandó adományokon a szegényebb osztály gyógykezelését célzó „szerum“ szereztessék be; továbbá a közigazgatási bizottság megkeresi a vármegye törvényhatóságát az iránt, hogy a belügyminisztert feliratilag kérje fel a szükséges „szerum“-nak országos költségen való beszerzésére, addig pedig a vármegye alispánja hatalmaztassék fel bizonyos összeg erejéig „szerum“ beszerzésére a szegényebb osztály gyógyíthatása céljából.

Koller István bizottsági tag ismertette a nagykanizsai közoktatóknál levő, mielőbbi orvoslást igénylő hiányokat. A közigazgatási bizottság a vármegye alispánját és a t. főorvost küldte ki a vizsgálat megejtésére s jelentésük alapján fog intézkedni. Egyúttal elrendelte, hogy jövőben a vármegye főorvosa — a közigazgatási bizottság kiküldöttének közbenjöttével — félevenként mind a nagykanizsai, mind a zalaegerszegi közoktatókat megvizsgálja s a vizsgálat eredményéről a közigazgatási bizottsághoz jelentést tegyen. A közigazgatási bizottság részéről a vizsgálatba Haczky Kálmán és Skublics István a zalaegerszegi, Eperjesy Sándor és Koller István a nagykanizsai közoktatók beavaztattak.

A közigazgatási bizottság feliratilag megkeresi a belügyminisztert Zala-Egerszegen esendő szárnyparancsnokságának szervezése, Zala-Csányon egy öt tagból álló új esendő őrsállomás felállítására tárgyában; míg a kerületi esendő szárnyparancsnokságot megkeresi, hogy a nagykanizsai esendő őrsállomáshoz irésedésben levő őrsvezető állást, melyet ez idő szerint a szentgróthi őrsvezető helyettesít, mielőbb töltsen be.

Zalavármegye ipartanácsába az 1895-ik évre a közigazgatási bizottság Dervarics Lajos és Ján Ferenc kereskedőket rendes, Klovoszky Ernő és Nagy Károly iparosokat pótagoknak beavaztotta.

A miniszterium a nagykanizsai közoktató bizottságának azon előterjesztését, amelyvel a gondnok számára 200 forint lakpénzt, a mosónénak pedig évi 95 forint fizetést hoz javaslatba, véleményezés végett a közigazgatási bizottságnak megküldötte. A közigazgatási bizottság ez ügyet előzetes véleményadás céljából kiadja a vármegye alispánjának.

Ö egy históriát mond el nekünk a gyermekszobából. „A németek“ ez a cím és el van benne mondva, hogy az ő fiacskája hogyan sajátította el a német nyelvet. Hogy ha én fiatal és szép mama volnék, ezért a történetért nem restelnék egy meleg csókot a szerzőtől. Igazán megérdemli!

S ezzel elmondtam volna mondókámat a legújabb Almanach tartalmáról. Hogy külső kiállítása is méltó ennyi szépséghez és jószághoz, mondani sem kell talán. Erről már a kidők neve kezkesedik.

„Magyar Lányok“ lesz azon díszes kiállítás lap címe, mely december hó elején Singer és Woltner kiadásában megjelenik. Szerkeszti Tutsek Anna, a kiváló író és résztvesz azoktól a szerkesztés munkájában a magyar íróvilág színe és java. E lap hivatva lesz egy nagy és rég érzett hiányt pótolni, mert mulattató, de egyszerűsággal szívnemesítő és oktató olvasmányt fog nyújtani a serdülő leányoknak. Míg eddig „Az én Újságom“ a mindkét nembeli ifjúságot egészen tizenegy tizenkét éves koráig ellátta szórakoztató és hasznos olvasmányokkal, ezután a „Magyar Lányok“ folytatni fogja ezt az irányt, amennyiben az anyákat megszabadítja az eddigi nehéz gondtól, hogy mitféle olvasmányt adjanak leányaik kezébe éppen abban a korban, mikor a szív és a lélek legfogékonyabb minden kívülről jövő befolyás iránt. A „Magyar Lányok“ hetenként jelenik meg tizenhat oldalon sok illusztrációval és azonfelül díszes borítékkal. Lesz benne a serdülő leányokhoz mért elbeszélés, költemény, mindenféle hasznos tudnivaló azok részére, akik jó gazdaasszonyokká akarják magukat kiképezni, vonzó modorban megírt ismeretterjesztő cikkek és azonfelül sok szép illusztráció. A mutatványszámot a kiadóhivatal bárkinek ingyen és bérmentve küldi meg. A „Magyar Lányok“ előfizetési ára negyedévre 1 forint 50 kr.

Zala-Egerszeg város kérelmére, melyben a zalaegerszegi közoktatók segélyezésére felajánlott évi 284 forint 20 kr. segélyadás alól való felmentését, tekintettel szorult pénzügyi viszonyaira, kérelmezi, a miniszter véleményezés végett a közigazgatási bizottságnak megküldvén, ez a kérvényt pártolólág terjeszti fel a miniszterhez.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a dunántúli h. é. vasút részvénytársaság értesítését, melyben tudatja, hogy a közigazgatási bizottság azon kérelme, miszerint Zala-Egerszegről d. u. 2 órákor Csáktornya felé menő tehervonathoz egy személyszállító kocsit akasztassék, forgalmi okok miatt nem teljesíthető.

Zala-Egerszeg város polgármesterének kérvénye egy, Zala-Egerszegen felállítandó forgalmi főnökség létesítése iránt a kereskedelmiügyi miniszterhez pártolólág terjesztetik fel.

Lenti község előjáróságának kérvénye a Csáktornya-ukki h. é. vasutak mentén a lenti berekerdőben egy átereszt létesítése és a vízfolyási viszonyok kedvezőbbé tétele iránt — véleményes jelentéstétel céljából a járási fősztolgabíróknak kiadatik.

Olvastatott a pécsi posta-és táviratigazgatóság átirata a Zánkán felállítani kért postahivatal elejtése tárgyában. A közigazgatási bizottság a posta elejtését javasolja, mivel annak felállítását a közérdek nem kívánja.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a pécsi posta-és táviratigazgatóság átiratát, melyben tudatja, hogy a badacsonyi távirat hivatalt által a badacsonyi hegyben lakó nyaralóktól táviratok kézbesítéséért díj nem szedhető; mert ezen díj a kincstár által fizetendő meg. A község az igazgatóság ezen átiratáról a járási fősztolgabírók útján értesítettik.

Tekintve, hogy a megyei államépítészeti hivatal létszáma jelenleg 2 taggal kevesebb: a közigazgatási bizottság az államépítészeti hivatal főnökének előterjesztésére megkeresi a kereskedelmiügyi minisztert a hiányzó két állásnak mielőbbi betöltése tárgyában.

Haczky Kálmán bizottsági tag indítványára megkeresi a közigazgatási bizottság a kereskedelmiügyi minisztert az iránt, hogy Zala-Egerszegen a táviratok este 10 óráig feladhatók legyenek s az esetleg addig érkezettek kiadassanak, mivel más, Zala-Egerszegen csak egy kisebb számú lakossági és csak egy kisebb forgalmú városok is részesültek legújabbban ily kedvezményben.

Kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadja, hogy javaslatokat tett a hodosáni és gánicsai állami állandó gyermekmenedékházak vezetőinek kinevezetése tárgyában. Ugyanezen időszakban hagyattak jóvá a hodosáni menedékház helyiségeire vonatkozó bérszerződések. — Személyesen tárgyalta a nagykanizsai iskolásokkal az ottani túltöltött községi elemi osztályok s a polgári leányiskola új helyisége ügyében. — Meglátogatta a baki és tárnoki községi iskolát. — Novában személyesen tárgyalta kerületi esperessel a járásában levő iskolák állapotáról illetve államsegély jogosultságáról. — Meglátogatta a novai és miketai r. k. iskolát. — Bolla-hidán a htközség előjáróságával új iskolaház és tanító lakás építésének a tavasszal kivétel megállapította. — Intézkedéseket tett egy hat havi állandó gyermekmenedékházakat vezetői alkalmas egyének kiképzését célzó tanfolyamnak Csáktornyan f. hó 17-én megnyitása tárgyában. — Ugyanezen időszakban fejlesztettek be az 1893. évi tanévi tanügyi állapotot felölölő statisztikai munkálatok. — Keszthely város képviselőtestülete egy ottan felállított polgári leányiskolához megtelelő telket és 10.000 forint építési költséget ajánlott fel. — Végül jelenté, hogy ezen időszakban a tankerület több fontos ügye érdekében Budapestben volt.

Kir. tanfelügyelő jelentése a zánkai k. iskolai tanítói állásnak a sikertelen pályázat folytán ideiglenes ellátása tárgyában, továbbá a petrikeresztúri iskolai és tanítói lakás újból építése ügyében felvett jegyzőkönyv tudomásul vétetett.

Olvastatott Hirschler Henrich alsó-domborui lakos nagykereskedőnek a kir. tanfelügyelőhöz intézett levele, melyben azon ajánlatot teszi, hogy amennyiben a közoktatásügyi kormány a község kérelmére hajlandó lesz Alsó-Domborún a fiúk részére állami iskolát állítani, a közoktatásügyi kormány áldozatkészségéhez képest kész az a-domborui leányok hazafias és vallásérkölesös nevelését akkép előmozdítani, miszerint a leányok oktatásához megkívánandó, magyar oklevéllel bíró szerzetesnők, nem különben az iskola által igénybe vevendő lakást, tantermet és egyéb helyiségeket sajátjából adományozza s még ezenkívül a zárda iskola tartatásához évenként 300 forinttal is járul. A közigazgatási bizottság meleg elismeréssel üdvözli a hazafias áldozatkész ajánlatot; Hirschler Henrich alsó-domborui lakosnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz s ezt neki kiadatik határozza, a közoktatásügyi miniszterhez pedig a továbbiak érdemében jelentést tesz.

Kir. tanfelügyelő jelentést tesz a fityeházi községi iskolánál lemondás folytán megüresedett tanítói állás betöltéséről. Ezzel kapcsolatban bemutatja Sövegjártó Máric szepetneki r. kath. plebános felfolyomását a fityeházi községi iskolások megválasztása, valamint az itkolaszék által megejtett tanítóválasztás ellen. Miután az iskolaszék elnökségének ellátása a fityeházi helyi viszonyoknál fogva sok nehézségbe ütközik, de különben is Szemző Gyula, mint Fityeháza község jegyzője, az iskolaszékbe a képviselőtestület által beavaztható volt, a felfolyomásnak az iskolaszék megválasztásának megsemmisítését célzó indokai figyelembe vehetők nem voltak. Az illető felkérésnek a tanítóválasztáshoz meg nem hivatás minden esetre az 1876. évi 28. t. c. 9. §-ának rendelkezéseibe ütköző szabálytalanságot képezvén, felhívatik az iskolaszék, hogy az első választáshoz jelentkezett pályázók figyelembe vételével a választást mielőbb újból megtartsa.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a kir. tanfelügyelőnek jelentését a redicsi r. k. iskolánál egy második tanteremnek tavasszal felállításáról és ennek kapcsán Dedes és a két Sárd iskolázásának rendezéséről.

Előterjesztetett Hidasy Kornél szombathelyi megyés püspöknek a közigazgatási bizottság és a k. tanfelügyelő

megkeresésére érkezett értesítése az összes espereségeket felölölő intézkedéseiről az igazolatlan iskolamulasztások szigorú megtorlása, a túltöltöttség megszüntetése, az ismétlő iskolázás szervezése és a magyar nyelv sikeres oktatása érdekében. A közigazgatási bizottság a tanusi ott buzgóságért elismerő köszönetét fejezi ki az egyházmegyei főhatóságnak.

Kir. tanfelügyelő jelentést tett az 1893. évi 26. t. c. alapján segélyezendő iskolák államsegélyéről. Külön-külön csoportban tüntette fel a törvényes minimummal nem bíró tanítói állásokat, a jelzett törvény alapján 2-ik illetve 3-ik tanítói állások szervezésére vonatkozó kérvényeket, nem különben a nevezett törvények alapján szervezendő új iskolákat. A közigazgatási bizottság az illető kérvényeket tárgyalván, az egész vármegye idevágó tanügyi szükségleteit felölölő jelentését a miniszterhez megteszi.

A közoktatásügyi miniszternek rendelete a földmivelésügyi miniszternek az 1894. évi 12. t. c. 45 § a értelmében kiadott, a községi faiskola kezelők illetve a tanköteles gyermekeknek a fatenyésztésben való gyakorlati oktatásra szolgáló tantervet tartalmazó „Utasítás“ ügyében tudomásul vétetett s a szóbanforgó utasítás az egyházi főhatóságoknak, az áll. és népoktatási tanintézetek gondnokságaiknak és iskolaszékeiknek, valamint a fősztolgabíróknak azzal adatik ki, hogy az egyházi főhatóságok alatti összes iskolaszékeket és tanítókat, a gondnokságok és községi iskolaszékek ugyancsak a tanítókat és tanítástelket, a fősztolgabírók pedig összes előjárásaikat az „Utasítás“ ban foglaltakról tüzetesen értesítsék, felvilágosítsák és betartására felelősség terhe mellett utasítsák.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint szeptember és október hónapban befolyt 235.365 forint 35 kr. adó. A f. év január 1-től október végéig összesen befolyt 2.057.198 forint 71 1/2 kr., melyet a múlt év hason szakában befolyt 1.965.750 forint 53 1/2 krral egybeazonosítván, a f. évben 91.448 forint 18 krral folyt be több. Október hó végén hátralékban volt 1.567.844 forint 63 1/2 kr. egyenes adó, 132.763 forint 51 kr. hadmentességi díj, 2.029.494 forint 88 kr. szőlődezmaváltási hátralék, 334.947 forint 09 kr. bélyeg és jogilleték, 7.278 forint 31 1/2 kr. illetékegyenérték, 79.551 forint 33 kr. fogyasztási és italadó illeték, 1.414 forint 25 1/2 kr. italmérségi illeték, összesen 4.153.296 forint 01 1/2 kr. Leírásba vétetett egyenes adóban 71.129 forint 54 kr., hadmentességi díjban 2.541 forint 30 1/2 kr. Ideiglenes adómentesség 19 esetben, fizetési halasztás 2 esetben engedélyeztetett.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazó szaknál szeptember végén hátralékban volt 3.410, október hónapban beérkezett 2.530 s így elintézés alá került 5.940 ügydarab; ebből október hónapban feldolgoztak 2.964 dbot s így október végén hátralékban maradt 2.976 db. Az irodánál szeptember végén hátralékban volt 1.180, októberben leírás végett kiadott 2.977, összesen 4.157 ügydarab; ebből októberben leírtak és expedáltak 3.099 dbot s így október végén hátralékban maradt 1.058 ügydarab.

Képviselőtestületi ülés.

A városi képviselőtestület f. hó 12-én és folytatólág f. hó 13-án Németh Elek városi főjegyző elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

A megelőző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után helyeslőleg tudomásul vétetett a városi tanács azon intézkedése, hogy Bechtolsheim báró táborsernagyt előléptetése alkalmából a város részéről üdvözölje, aki levélileg fejezte ki a megemlékezésért köszönetét.

Ezután felolvasatott Boty Lajos városi képviselőnek, mint az alispáni hivatal által kiküldött vagyonkezelési felügyelőnek, eddigi működéséről és tapasztalatairól egybeállított részletes jelentése, melyben előterjeszti, hogy a bevételeket és kiadásokat ellenőrizi, hitelnyilvántartást vezet, ezen felül a városi vagyonkezelés minden ágát és a számvitelt gondos tanulmány tárgyává teszi s máris azon meggyőződésre jött, hogy ha a pótlékok és a városi közteljesítések szigorúan behajtatnak, az így befolyandó összegből, valamint a regale kötvények eladásárából képes lesz a város a legelőbb kiadásokat fedezni. Megszemlélte a felső és alsó erdőt. Utóbbinál sikerült új erdőültetvényeket találni; szükségesnek tartja itt az idei vágás alá kerülő résznek az erdőgondnokság által felbocsátott tájékoztatás céljából; a felső erdőn a gyér nyíres kivágatását s a terület újból beültetését javasolja. Takarékosági, számitási és ellenőrzési tekintetből javasolja: a) az országos és heti vásárokon a marha levelek átiratását teljesítő városi fizetési hivatalnokok részére eddig kiutalni szokott napi díjak beszüntetését; b) a marhalevelek átiratási díjainak minden országos és heti vásárt követő napon a városi pénztárba való beszozáltatását; c) a hidmérleget kezelő község a beszédett díjakat minden hét végén a városi pénztárba beszozáltatni; d) a pénzek átvételére egyedül jogosított polgármester vagy helyettese, pénztárvevő könyvet vezessen, e) a városi rendes követelések és tartozások nyilvántartását feltüntető könyv vezettessék a jövő év kezdetétől; f) hogy a városi számvitel 1895. évi január 1-től a községi pénzkezelésre vonatkozó vármegyei szabályrendeletnek megfelelőleg vezettessék; g) hogy a városi pénzkezelők a megfelelő óvadék letételére mielőbb kötelezzenek; h) a számvizsgáló bizottság működése a természetbeli számadások, mint téglák és faanyagokról vezetett naplók, megvizsgálására is kiterjesztessék; i) hogy a város napszámait a városgazda által készített heti kimutatások alapján a városi pénztárnak egyenként fizesse ki; j) hogy a házilag teljesítendő építkezésekhez, tatarozásokhoz szükséges téglamennyiséget a városi mérnök javaslatához képest a tanács utalványozza; k) az építkezéseknél felhasznált anyagokról a mérnök építési naplót vezessen; l) a közmunka kezelése körül a város által kidolgozott, bár még szentesítést nem nyert szabályrendeletit tervezett tartassék szem előtt. Az előterjesztésben foglalt javaslatokat a képviselőtestület mind változatlanul elfogadta és azok keresztülvitelével a városi tanácsot megbizta.

Államképviselőtestület Szigethy Antal városi képviselő indítványára jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét Csertán Károly alispánnak azon intézkedéséért, hogy a zárgondnokság mellőzésével a városi ügyek ellenőrzése végett felügyelőt nevezett ki a közgyűlés ezen határozatát a vármegye alispánjának küldöttségileg adja értésére. Együttal köszönetét fejezte ki Botly Lajos felügyelőnek eddigi sikeres működéséért, valamint a városi pénzügyek rendezését célzó részletes és kimerítő javaslatáért.

A képviselőtestület tudomásul vette a tanács azon intézkedését, hogy az 1894/5. tanévre 271 elemi iskolai tanuló mentetett fel a tandíjfizetés alól s szótöbbséggel a beadott írásbeli kérelemre a városi tüzoltók gyermekei a f. 1894/5-iki tanévre a tandíjfizetés alól mentetnek.

Az „Arany Bányá“ vendéglő 5.500 ft évi bérért Frich Vilmos munkácsi lakosnak adott bérbe.

Előterjesztett az 1895. évi költségvetési előirányzat, mely az alispáni rendelet folytán Zala Egerszeg és Ola egyesítése tárgyában kiadott belügyminiszeri rendelet pontozatainak figyelembe vételét mellőzték. Az egyesítésre vonatkozó egyik pont szerint Ola a regale jogok megvételének kiadását nem viseli, de az ebből származó haszon sem illeti s mivel a regale jogok 8.174 ft 06 kr. bevétellel s ezekre 6.920 ft kiadással s így 1.254 ft 06 kr. jövedelemmel vannak a létező számadatok alapján feltüntetve, ez okból ezen összegnek megtevelőleg Ola külvárosi péteka nagyobb s így Z. Egerszeg belvárosban a földadóra 74¹/₁₀%, a többi adóra még 4¹/₁₀%, míg Ola külvárosban a földadóra 77¹/₁₀%, míg a többi adónemre még 4¹/₁₀%-ot tesz ki az 1895. évre előirányzott pótlék.

Olvastatott a pesti magyar kereskedelmi banknak levele, melyben tudatja azon feltételeket, amelyek mellett hajlandó beleegyezését adni abba, hogy a város a banknál levő tartozásainak biztosítása végett lekötött, 102.450 ft névértékű regale váltási kötvényeit a még függőben levő tartozásainak résztorlesztése céljából eladhatja; valamint ezzel kapcsolatban felolvastatott azon pótkötelezvény szövege, amelyet a bank szabályszerű kiállítás céljából a városnak megküld, amelyben a város összes jövedelmei mind lekötöttek a bank követelésének biztosítása céljából olyképp, hogy az egyes címletek alatt esetről esetre befolyó jövedelmek nyomban a bankhoz küldendők s csak ha a bank évi követelése felezést nyer, az ezután megmaradó jövedelmi részleteket tarthatja meg és használhatja fel a város. A pótkötvény részben kétértelmű szövegének teljes kiderítése s e célból a szükséges információkat a banktól való megszerzése céljából kiadott a jogiügyi bizottságnak.

A képviselőtestület tudomásul vette a vármegye törvényhatóságának határozatát, amelylyel a városi köztetett adókra vonatkozólag újabb, a törvényes intézkedéseknek megfelelő eljárás foganatba vételét rendelte el.

Tekintve, hogy az „Arany Bányá“ vendéglő átvételére kiküldött bizottság által tüzetesen nem állapított meg azon különbözet, amely az első emeleten történt építkezés megváltoztatásával az eredeti terv- és költségvetéstől eltérőleg származott, az átvételi jegyzőkönyv ennek pótlása végett a városi tanácsnak azzal az adatk vissza, hogy ennek foganatosítása előtt Morandini Román vállalkozó részére a kért 10.000 ft kiutalványozása nem teljesíthető.

A képviselőtestület Szigethy Antal városi képviselő indítványára utasítja és meghatalmazza a polgármestert, hogy a létesítendő állami főgymnasium épületéhez szükségelt s a miniszterium kiküldöttje által kijelölt területnek szükség esetében kisajátítási eljárás útján megszerzése végett szükséges intézkedéseket tegye meg s az eljárást ez ügyben azonnal indítsa meg.

Ugyancsak elfogadta a képviselőtestület Szigethy Antal városi képviselőnek részletesen indokolt abbéli indítványát, hogy a város közönsége kérvényileg keresse meg a vallás- és közoktatásiügyi miniszteriumot az iránt, hogy a létesítendő állami főgymnasiumnak az 1895/6-ik tanévben ne az I. és II., hanem az I. és V., az 1896/7. tanévben a II. és VI., a következő tanévben a III. és VII., azután pedig a IV. és VIII. osztálya nyitassék meg s a város ezen kérvénye pártoló felterjesztés céljából megküldetik Zalavármegye törvényhatóságához is.

Mivel a Csáktornya-ukki h. é. vasút részére még 1889. évben egy városi közlegelőből, valamint egyesek birtokaiból kisajátított területek után egész 1893. évig az állami és községi adók az egyesek által fizetettek; mert az illető kisajátított területek a vasúti társaságra nem irattak át: a városi hatóság Szigethy Antal városi képviselő indítványára felelősség terhe mellett utasítatik, hogy ezen munkálatokat legkésőbb 1895. évi január hó 1. ére feltétlenül teljesítse.

Közegészségügy.

Dr. Mangin Károly kir. tanácsos, megyei t. főorvos, a vármegye területén október hóban észlelt közegészségi állapotról és egyéb, a közegészségügyet érdeklőkről a következő jelentést terjesztette be a közigazgatási bizottság november havi üléséhez:

„Az időjárás viszonyokat illetőleg a hónap folyamán gyakori esőzés észleltetett, minek folytán több helyen vízáradások következtek, mindez azonban a közegészségre észrevehető káros hatást nem gyakorolt.

A felnőttek közegészségi állapotát általában nemcsak kielégítő, hanem a megye legnagyobb részében kedvező volt, megbetegedés nem sok fordult elő és a felmerült különféle kórnek legtöbbje enyhén folyt le s így a halálozási százalék némileg apadt. A gyógykezelés tárgyát képezett betegségek közt legnagyobb számmal szerepeltek a légzési szervek bántalmi, ezeken kívül előfordult néhány váltóláz és a hasi hagymáznak Izsakócson négy, Vonyarczon egy esete.

A gyermekek közt a közegészségi állapot a csáktornyai és a pacsai járások kivételével szintén mindenütt kielégítőnek volt mondható. Az említett két vidéken azonban a megbetegülések nagyobb száma miatt az kevésbé volt kielégítő. A légzőszervi hurutok, valamint a fertőző betegségeknek egyes szövőányos esetei a megyének majd minden vidékén jelentkeztek ugyan, azonban a szabály-

szerű fertőtlenítési eljárás teljesítése által legtöbbször sikerült a felmerült kórosokat teljesen elszigetelni.

A járványok állása a következő volt: Vörheny Nagy-Kanizsán, Z. Csányban és Szent Gróthon 24 kórosattal; közülök gyógyult 16, meghalt 4, a hónap végén ápolás alatt maradt 4. Hasi hagymáz Nagy Kanizsán 7 kórosattal, melyek mind gyógyulással végződtek. A hirtelen járvány Kanizsán megszűnt, azonban Orosztonyban valószínűleg a nagykanizsai heti vásárról való behurcolás folytán, fellépett, hol megbetegült 17, ezekből gyógyult 5, meghalt 1, ápolás alatt maradt 11. Ezen járvány elleni óvintézkedések leghatalmasabbja a védhimműltetés lévén, az azonnal foganatba vétetett, sőt az 1877. évi 22. t.-c. 10. §-a alapján Orosztony község összes, 20 éven alul levő lakosságának újra oltása elrendeltetett.

Roncsoló toroklob 9 községben öltött járványos jelleggel (Hosszafalu, A.-Lendva, Felső-Fokos, Kapcza, N. Kanizsa, Zalavár, Zala-Egerszeg, Dobri, Bellatinca); megbetegült összesen 30, ezekből gyógyult 18, meghalt 8, a hónap végén ápolás alatt maradt 4. — Ugyanczen fertőző kórnak 18 község 21.834 lakosa közt szövőányosan szintén 30 esete merült fel, közülök gyógyult 14, meghalt 11 és további ápolás alatt maradt 5.

A dyphtheritisznek évről évre való terjedésével az egész continenst fenyegető csapás szükségessé tette, hogy az államok a lehető védekezés szempontjából szigorú rendszabályokat alkossanak, e mellett a védekezés és a kór sikeres gyógykezelése módjainak felfedezése tudományos versenyre indította a szakbuvárok coripeusait, amelyek eredménye a f. évi szeptember hónapban Budapesten tartott nemzetközi higienai congressuson — hol szerencsém volt jelen lehetni — tárgyalatott. A dyphtheriai szakülésen, melynek nagy jelentőségét fokozta a felszólalók személyisége és az előadások tartalmassága-uj remények nyitnak a veszedelmes ellenség ellen való küzdelemben elérhető győzelem iránt.

A congressuson jelen volt szaktérfiak a felmutatott pozitív eredmények alapján elismerték a Behring féle savgyógyászatnak jogosultságát és határozatilag azon óhajnak adtak kifejezést, hogy ezen gyógymodot az orvosok minél tágabb körben használják és ezen eljárást, valamint a prophylacticus módszert is igénybe vegyék. A kísérletezés céljából a gyógykezelés azóta nagy mérvben kiterjedvén, az elért kedvező eredmények általában a szer jó hatása iránt a bizalmat növelik ugy a szakértőknel, mint a nagy közönségben.

Azonban a gyógyszer előállításának költséges volta miatt a szer a dyphtheritisznek bő talajul szolgáló szegénysorú néposztálynál alig volna alkalmazható, ha csak hatóságok és magánosok adakozásai ezt lehetővé nem tennék. Nehogy tehát a megindult küzdelemben a mulasztás vádjá érhesen bennünket, azon kérémet intéztem a tekintetes alispán urhoz, hogy a megyénkben is mind gyakrabban felmerülő dyphtheritisz eseteknek a szegényeknek gyógyszerrel való kezelése céljából a szer beszerzésére 300 ftot utalványozni méltóztassék. Ezen javaslatomra a tek. alispán úrtól kiküldetést nyertem avégből, hogy a dyphtheritisz ellen gyógyszerrel való kezelés eredményének és így a szer gyógyértékének személyes megfigyelés alapján eszközölhető megítélhetése végett Buda pestre utazzam. A nyert kiküldetés vétele után azonnal megkerestem dr. Bókay János egyetemi tanár, gyermekgyógyász urat és szíves meghívása folytán a vezetése alatt álló „Stephania“ gyermekkórházban több napon át folyton figyelemmel kísértem a tanár úr által minden tekintetben a legnagyobb lelkiismeretes-séggel személyesen teljesített antiozinál való eljárást. Ez idő alatt szerzett tapasztalataim után teljesen elfogadom a tanár urnak a gyógyszerem értékére eddigi kísérletei alapján mondott ítéletét, amely a többi, külföldi szaktérintélek véleményénél nyelvon azonos. Ugyanis az eddigi kísérletek azt bizonyítják, hogy a dyphtheritisz ellen a gyógyszer a szervezetre ártalmatlan, eléggé korán alkalmazva képes a vérméregzés kifejlődését meggátolni és egészséges egyénekbe injeciálva, ezeket 10—60 napi időtartamra megvédi a betegségtől.

Tény az is, hogy mindazon helyeken, hol az antiozinál nagyobb számú gyógykísérleteket tettek, agyógyulási százalék örvedetesen emelkedett és a mortalitást sikerült az eddigi 50—70%-nál 25—20%-ra lenyomni.

Nem tartozom a rajongók közé, akik minden iránt, ami új, feltétlenül lelkesülnek és a sajtóban a szernek egyes esetekben csodás hatásáról irt híreket is hajlandó vagyok saját értékükre leszállítani, de a fentebb említett és saját tapasztalatom alapján ismétlem, bizalommal tekinthetünk a vársavgyógyászat elé.

A tudat, hogy a gyógyszer a dyphtheritisz fejlődési szakában határozott gyógyértékkel bír és immunizáló tulajdonságánál fogva hathatós eszköz járványok tova terjedésének megakadályozására, kötelességünké teszi, hogy ma, midőn a roncsoló toroklobtól méltán rettegő nagy közönség érdeklődése a napi sajtót is foglalkoztatja, az új gyógyszernek minél kiterjedtebb körben való alkalmazásával az elért eredményre vonatkozó összes adatokat összegyűjtsük és így a szer tökéletesítésén fáradozó szakbuvároknak hathatós támpontokat szolgál-tathassunk.

Mindezek előterjesztése után van szerencsém egy szersmind jelenteni, hogy azon sajnálatos körülményről fogva, mert a gyárban a gyógyszerem előállítása elháritlan akadályok közdejötté miatt egyelőre fenakadt, a készletben volt mennyiség pedig elfogyott, annak azonnal beszerzése lehetetlen, kérelmemre a tek. alispán ur a höchsti gyárat megyénk részére a szer mielőbbi küldésének előjegyzése vétele végett megbizni méltóztatott. A küldemény megérkezése után a szer mikénti felhasználásának eredményéről annak idején lesz szerencsém jelentésemet betérjeszteni.

Bonczvizsgálat összesen 11 esetben teljesített; 3-szor törvényszéki megbízás folytán, 8-szor rendőri tekintetből. A halál legközelebbi okai voltak a törvényszéki boncolatoknál: 1. agyroncsolás, 1. tüdőlob, 1. elvérzés; a rendőrieknél 3 fulladás, 1. agyugta, 2. agyhüdes, 1. szívhibés, 1. mérgezési gyomorlob. Külső hulla szemle rendőri tekintetből 8. esetben teljesített. Súlyos

sértés bejelentetett 3. Öngyilkosságot 6 egyén követett el, kik közül 3 magát felakasztá, 1 vízbe ugrott, 1 villó odatott ivott, 1 pedig lövéssel vetett véget életének. Öngyilkossági kísérlet volt 2, az illetők azonban megmentettek. Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 7. egyén ecett áldozatává és pedig 2 kisgyermek a vízzel telt árokba tult, 1 részeg állapotban a kutba lépett és belé fult, 1 villám által sújtatott ugyan, 1 véletlenül elégett, 1 leforráztatván, az égési sebek következtében halt meg, egy másfél éves gyermek pedig játszás közben gégejébe borsószem becsuszása folytán fult meg. Elmekórnak 3 esete lett hivatalos beavatkozás tárgya; a betegek a zala-egerszegi kórházba helyeztettek.

Mint a közegészségügyet érdeklő eseményt, van szerencsém bejelentni, hogy N.-Kanizsán tömeges gombamérgezés fordult elő 5 családnál, akik házaló asszonyoktól vettek gombát; a gyorsan alkalmazott segély folytán azonban mind megmentettek.

Végül tisztelettel jelentem, hogy a baki iskolának a megyei tanfelügyelő urral együttesen teljesített vizsgálati alkalmával oly hiányokat találtam, melyeknek pótlását közegészségi tekintetből szükségesnek vélem, nevezetesen a tankötelesekkel túlszűlt iskolaszoba nem csak kipadlózva nincs, de a talaj földje sem egyenletes felszínű, hanem kisebb nagyobb gödrökkel ellátott, melyek könnyen alkalmat szolgáltatnak a gyermekek lábainak elbicsaklására; a szoba padlása téglaival kirakva nincs és az iskola udvaron nincs tult, amiért a gyermekek kénytelenek a meglehető távolban az út átellenes részén tekvő vendéglőnek udvarán levő kuthoz menni vizért.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Kérelem. Hátrálékos előfizetőinket — tekintettel az év végének közeledtére — tisztelettel felkérjük, sziveskedjenek hátrálékukat mielőbb beküldeni. **A lap kiadóhivatala.**

Áthelyezés. Ő felsége a király dr. Fricz József szombathelyi törvényszéki bírónak a zalaegerszegi kir. törvényszékhez és dr. Sárváry Ferenc zala-egerszegi járásbírói albirónak az esztergomi járásbíróshoz saját kérelmekre áthelyezését legkegyelmesebben megengedni méltóztatott.

Állandó választmányi ülés. A fennálló szabályrendelet értelmében folyó 1894. évi december hó 10. én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésben felveendő ügyeg közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett az állandó választmányi ülése folyó 1894. évi december hó 3-án délelőtt 9¹/₂ órakor az új megyeház gyülestermében fog megtartatni.

A letenyei járásbíró jubileuma. A letenyei járásbíróshoz — mint levelezőnk írja — november 9. én ünnepep ülték: 25 éves fordulóját annak a napnak, a mikor Filípich János bíró, mint megyei esküdt, megkezdette bírói működését. Ez alkalomból tiszteltt nála a kir. járásbíróshoz személyzete élükön Nunkovics Sándor kir. aljárásbíróval, ki szép szavakkal melegen üdvözölte a jubiliánst a maga, ugy a járásbíróshoz összes személyzete nevében, örömet tejezvé ki a felett, hogy az ünnepepelt ezen elmúlt 25 évre igazságszeretetének, munkásságának és szorgalmának tudatában oly büszkén tekinthet vissza. Együttal kérte az egék urat, hogy szeretett főnöküket ezután is áraszsza el áldásával, tartsa meg őt soká, nagyon soká boldogság- és megelégedettségben, hogy továbbra is részesülhessenek azon igazi atyai jószágban és szeretetben, mint a milyenben őket eddig is részesíteni szíves volt. — Az ünnepepelt járásbíró az üdvözölt megthát szavakban köszönte meg, különösen hangsúlyozván, hogy feladatának híven csak ugy tehelhet meg, ha a szépepelt és jóert lelkesedni tudó buzgó tisztviselőkre támaszkodhatik, kik súlyos feladatának keresztülvitelében nem kötelességből, hanem hivatásból működnek közre. Az ily értelemben való közreműködésért, a melynek — mint mondá — mindannyian mindenkor részesei voltak, a legőszintébb és legmelegebb köszönetét nyilvánította s miután mindenkivel barátságosan kezet szoritott, a tisztelgés véget ért. — Ezek után a szolgabírói hivatal az összes megyei tisztviselővel Thassy Lajos főszolgabíró vezetése mellett, a kir. adóhivatal, az ügyvédi kar, az iskolaszék, a clerus és a községi előjáróság tisztelgtek. — Az ügyvédi kar bankett rendezésénél akarta megtisztelni az ünnepepelt, melynek megtartásáért, dacára a tett előkészületeknek általánosan ismert szerénysége nem engedte meg s így nagyszámu jó barátai és tisztelői őt hivatalában keresték fel s ott tolmácsolták szívük tiszta érzelmeit.

Adomány. Kaszter Sándor zalaegerszegi gyógyszerész ur 14 forint ára gyógyszerumot volt szíves a városi hatóság rendelkezésére bocsátani, amelyért köszönetét tejezi ki a városi tanács.

Ruhakiosztási ünnepély. A zala-egerszegi Chanuka egyesület ruhakiosztási ünnepélyét, közbe jött akadály miatt f. hó 25-én délután 5. órkor tartja a polgári fiú iskola rajztermében.

Sümegh város képviselőtestületének legutóbbi ülésen elfogadták Barkóczy Károly képviselőnek indítványát, hogy — tekintettel a vízvezeték elodázására — a próbakut vizének felhasználásával részvények kibocsátásával egy nyári fürdő létesíttessék. A terv kiviteli módzatainak megállapítására Kondor József városbíró elnökelete alatt szűkebb körű bizottságot küldtek ki, Elfogadták továbbá Takács Alajos képviselő indítványát a harasztak értékesítése, esetleg eladása s a befolyó árnak a tulajdonosok között való felosztása tárgyában s bizottságot küldtek ki tüzetes javaslat kidolgozása végett. — A város utcáinak elnevezését dr. Lukonich Gábor indítványára szintén elhatározták s az utca nevek előterjesztésével indítványozott és dr. Székely Albertet biztákt meg. — Mind három ügyet — a kiküldött bizottságok javaslatainak beérkezése után — a legközelebbi képviselőtestületi ülésen veszik tüzetes tárgyalás alá.

Köszönetnyilvánítás. Nagyméltóságú Festetich Tassziló gróf ur (Keszthely), méltóságos Harkányi Károly

ur (Zala Szt Gróth), nagyságos Szily Dezső ur (Ollár), 10 — 10 frt, nagyságos Rozmanith Richard apát ur (Zalavár) 5. frtot a népkönyha céljaira, Veiss Mátyásné úrnő a Chanuka egylet javára voltak szivesek hozzám beküldeni, mely adományukért hálás köszönetet mond az elnök.

Keszthely várost az igazságtügyi kormányzat érzékenyen suttaná, ha felállítván Zala-Szent Gróthon az új járásbírósgot, a keszthelyi törvénykezési járásból 20 községet (ennyi van tervezve) elcsatolná a szt-gróthhoz. Ennek megakadályozása céljából az érdekelt körök (Keszthely és a kiszemelt községek nagyrésztében) élénk mozgalmat indítottak és elhatározták, hogy a végsőig fognak küzdeni a keszthelyi járásbírósg területi épségének megnyirbálása ellen.

A zalavölgyi vasút ügyében f. hó 8 án Zala Apátiban bizottsági gyűlés volt, amelyen részt vett Svastits Benó főispán öméltsága is. Az értekezlet örömmel vette tudomásul a kereskedelemügyi miniszternek azt az elhatározását, hogy az állam a helyi érdekű vasutat 140.000 forinttal fogja segíteni. Együttal tudomásul vették a miniszternek azt a kívánságát, hogy az óvadék ez év december 31 ig leteendő. Mint értesülünk, az óvadékból még csak mintegy 30.000 frt hiányzik, amely a jelzett időre szintén be fog gyűlni s így biztos kilátás van ezen új vicinális vasutnak mielőbbi kiépítésére.

A geltenhazy önk. tüzoltó egylet Nagy Lengyelben 1894. december hó 1-én a róm. kath. iskola nagytermében teljes zártkörű jótékonycélu táncestélyt rendez. Személyjegye 1 frt, családjegy 2 frt. Felülfizetések, tekintve a nemes célt, köszönettel fogadtatnak és a „Zalamegye“ hírlapban nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor. Elszállásolásra vonatkozó szives megkeresések az egylet elnökéhez Nagy-Lengyelbe intézendők.

A keszthelyi jótékony négyelet választmánya f. hó 14-én tartott ülésében már behatóan foglalkozott azzal, hogy a kemény tél beálltával mily módon és mérvben nyújtson segílyt a szegényeknek? Elhatározta, hogy 15—20 szegény árva gyermeket ruhával, a házi szegényeket egyenkint 1/4—1/2 öl tüzfával és 2—5 forintig terjedő pénzzel segílyezi. A segílyzendők névsorát is egybeállította s az elnökség megbízott, hogy a zord idő beálltával azonnal ossza ki a segílyeket.

Iskolai bizottságok. Sümegh város képviselőtestületén az iparos iskolai bizottság tagjaivá Takách Alajos, Mild Mihály, Eitner Sándor, Darnay Kajetán, Barkóczy Károly, Fűzik Gyula, dr. Fischer Ignác, Eitner Zsigmond, Szakmány József, Epstein Vilmos, Pozsonyi József, Kovács Mihály, Mojzer József, és Kondor József, az elemi és reáliskolai bizottság tagjaivá Takách Alajos, Eitner Sándor, Darnay Kajetán, Barkóczy Károly, Eitner Zsigmond, Szakmány József, Epstein Vilmos, Pozsonyi József, Kovács Mihály, Mojzer József, Kondor József, dr. Lukonich Gábor, Luiszer Lajos, Surgóth Miksa, Talabér Károly képviselők választattak meg.

Zenétörténelmi előadás. Káldy Gyula, a magyar zeneegyesület alelnöke és a magyar zeneiskola igazgatója új műsorral, zenétörténelmi előadását városunkban f. hó 24-én fogja megtartani.

Mozgalmi állami polgári leányiskolaérf. Keszthely város képviselőtestülete a vármegyei kir. tanfelügyelőség útján folyamodott az új közoktatásügyi miniszterhez, hogy az elődje által kilátásba helyezett állami polgári leány iskolát állítsa fel Keszthelyen, illetőleg a II. osztályu felső leányiskolát 4 osztályu polgári leányiskolává alakítsa át, mely esetben Keszthely város építkezésre megfelelő telket és 10.000 forintot ajánl fel. A kérvény a kötelező ajánlattal a múlt héten terjesztett fel a közoktatásügyi miniszterhez.

A nagykanizsai tanítói járáskör őszi közgyűlését Szalay Sándor járásköri elnök elnöklete alatt a járáskör tagjainak élénk részvétele mellett f. hó 9-én tartotta Nagy-Kanizsán. Az elnöki jelentés tudomásul vétele után az elítávozás folytán megüresedett pénztárnoki állást töltötték be; titkos szavazással Kaan Irma választott meg járásköri pénztárnoknak. Ezután Poredus Antal nagykanizsai elemi iskolai tanító egy órai gyakorlati tanítást tartott. A mezejtett bírálat után előadónak jegyzőkönyvileg köszönetet szavaztak. Darás Vilma nagykanizsai elemi iskolai tanítónő szabad előadást tartott az akaratról. A sikerült előadásért a közgyűlés jegyzőkönyvileg tejezte ki elismerését.

A gyógyszerum sikere. Városunkban f. hó 13 án végezte dr. Grauer Adolf v. orvos az első befecskende zési gyógyszerummal Mihály Gyula ügyvédi írnök différius betegségben volt gyermekénél, még pedig meglepő sikerrel. Dacára ugyanis annak, hogy a gyermek torkát a veszedelmes kór egészen ellepte, az egyszeri befecskenedés után másnap a gyermek torka egészen tiszta volt, a fiu jól érezte magát s túl volt minden veszélyen. Övintézkedésből a beteg testvére is kapott befecskenedést, melynek hasonlóan kedvező volt az eredménye. A befecskenedés a város részére Kaszter Sándor gyógyszerész által adományozott gyógyszerummal történt s így az adomány értékét növeli, hogy vele egy gyermek életét mentették meg.

Színészet. Kunhegyi szintársulata e hó 25-én társulatával Keszthelyre érkezik. A társulat az „Amazon“ szálloda nagytermében tart előadásokat.

Herczeg Ferenc heti lapjának „Uj Idők“ lesz a címe. Az első szám december elején jelenik meg és ugy tartalom, mint kiállítás dolgában új lesz és kiváló. A közönség olyan családi lapot kap, melynek minden egyes cikkét a legnevezetesebb magyar írók írják és a legjelesebb magyar festők illusztrálják. Elbeszélései hű képét fogják adni a magyar irodalom mostani fejlődésének és ismeretterjesztő cikkeiben hasznos tanácsokat és ügy mutatásokat talál majd az olvasó. Herczeg lapja az Uj idők magyar modern és előkelő családi lap lesz. A december elején megjelenő számot a kiadók, Singer és Wolfner 250.000 példányban terjesztik és kívánatra bár kinek ingyen és bérmentve küldik meg. Előfizetési ára negyedévre 2 frt.

Egész selyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenkint 75 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstatordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Nyit-tér.

Rokonainkkal s ismerőseinkkel minden külön jelentés helyett tudatjuk

Lenke leányunknak

Fleischmann Zsigmond urral

Budapestről

f. hó 11-én Zala-Egerszegen történt eljegyzését.

Breisach Samuel és neje.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

Cipész üzlet megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses értésére adni, hogy Zala-Egerszegen a Kazinczy téren, Skublics Imre kir. közjegyző úr házában

czipész

üzletet

nyitottam. — Üzletemben gazdag rak-táron vannak férfi- és női, valamint gyermek lábbeliek. Ezen kívül megrendelésre is dolgozom s főtörekvésem leendő a megrendelt áruk pontos, gyors és jutányos áron való elkészítésével a nagyérdemű közönség nagybecsű bizalmát kiérdemelni.

Szíves megrendeléseket kérve, ma-radtam mély tisztelettel

Balogh Samu

cipész Zala-Egerszegen.

Meghívó.

A Zalaegerszegi takarékpénztár részvénytársaság

1894. évi december hó 8-án d. u. 3 órakor

saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart. melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívom.

A közgyűlés egyedüli tárgya:

Elhalálozás és lemondás folytán két felügyelő bizottsági, — esetleg egy vagy két igazgatósági tag választása.

Zala-Egerszeg, 1894. évi november hó 16-án.

Az igazgatóság nevében:

Dr. Mangin Károly

kir. tanácsos, elnök.

A t. részvényesek figyelmeztetnek, hogy az alapszabályok 8. és 10. §§-ai értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja — akár saját személyében, akár meghatalmazott által szavazati jogát, ki a közgyűlést megelőzőleg részvényeit, a hozzá tartozó szelvényekkel együtt az intézet pénztárába letéteményezte.

Kizárólagos bizom. raktár Z.-Egerszeg és környéke részére Weisz Jónás unokatestvérének.

Figyelmeztetés!

Tévedések és félreértések kikerülése végett a nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy cégünk alapító főnöke, id. DIETRICH EMIL úr által az 1865-ik évben létesített

Dietrich és Gottschlig

cég — minthogy Gottschlig József úr az egyedüli volt társtulajdonos időközben meghalt és neje mint belfog a cégből önként kilépett, — összes áru, üzletei és ingatlanai az alulírottak, mint a fennállott cég utódjai tulajdonába mentek át.

Kiváló tisztelettel

Dietrich és Gottschlig

ezelőtt **DIETRICH és GOTTSCHLIG**

cs. és kir. udvari szállítók, tea-, rum-, cognac- és palaczkör-nagykereskedők

BUDAPESTEN

KÖZPONTI IRODA:

IV., Régi posta utca 10. sz.

UDVARI TEA- ÉS RUM-RAKTÁRAK:

IV., Váci utca 18. sz.

IV., Kigó tér 1. sz.

VI., Andrassy-út 33. sz.

VÁROSI PALACZKÖRRAKTÁR:

IV., Aranykéz-utca 1. sz.

ÁTVITELI-PINCZÉK ÉS RAKTÁRAK:

Kőbánya, Füzér-utca 30. szám.

(saját telephelyen.)

Távíráti cím: **DIETRICHFL.**

Kizárólagos bizom. raktár Nagy-Kanizsa és környéke részére Biach Lipótnak.

Mélyen tisztelt közönség!

Mint kezdő iparosnak, kitartó, becsületes munkásságom, a nagyon tisztelt közönség igen becses részénél méltánylásra talált, miért is hálás köszönetem nyilvánításával törekedni fogok t. megrendelőimet a jövőben is jó kiszolgálásban részesíteni.

Mint hogy pedig épen most, több oldalról intéztetett hozzám kérdés, Zala-Egerszeg kedves városban való tartózkodásomat illetőleg: mélyen tisztelt vevőimnek becses értékére hozom, hogy elköltözésemre vonatkozó bármely hír valótlán. Teszem pedig ezt azon okból, nehogy, habár csak egyesek is, ily állításnak hitelt adjanak.

Magamat az igen tisztelt közönség becses jóindulatába továbbra is ajánlván, maradtam

Kelt Zala-Egerszegen, 1894. november hó 9-én mély tisztelettel

Hoffmann F.

cipész.

Fischer Pál úr házában.

„KARAVÁN“

legfelsőbb helyen engedélyezett

orosz tea-kivíteli társulat Moszkvában.

Magyarországi telepe:

Budapest, Arany János-utca 30.

Teánk, mely budapesti telepünk rövid fennállása után, már oly közkeletűvé vált és általános elterjedésnek örvend és mely a bécsi néptáplálási kiállításon a nagy aranyéremmel lett kitüntetve, *Budapest*, valamint az egész országban majdnem minden előkelő fűszer, csemege és tea kereskedésben és droguistánál kapható.

Az orosz hivatalos vámzálogot és védjegyjünket, melylyel eredeti csomagjaink és izléses pléhdobozaink el vannak látva, különös figyelembe ajánljuk.

Augusztus 15-ike óta

csak új termései teát hozunk forgalomba.

Kapható Zala Egerszegen: Derencsény Pál, Fangler Mihály, Gyarmati Vilmos, Hubinszky Adolf, Ján Ferenc, Rosenthal L. és Weisz Jónás Unokaöccse fűszer és csemege kereskedőknél;

N. Kanizsan Armúth Náthán, ifj. Fischer Ferenc, Fesselhoffer József, Neu és Klein, Rosenfeld Adolf és Fia, ifj. Rosenberg Miksa és Strém és Klein fűszer és csemege kereskedőknél;

Sütemen Reisinger Mihály és Bodis Mátyás fűszer és csemege kereskedőknél.

Tinctura nervi tonica.

(Dr. Lieber prof. Idegerősítő szere.)

Valódi csak a kereszt és horgony védjeggyel.

Orvosi és hivatalosan hitelesített előírás szerint készítették Prágában Fanta M. gyógyszerházában. Ezen szer több év óta a leghathatósabb idegerősítő eszköznek van elismerve, főképp gyengeségeknél, szivdobogásnál, hátbántalmaknál, főtájásoknál, székrekedéseknél. Prospectus kívánatra ingyen küldjük. Egy palack ára 1 frt, 2 frt és 3 frt 50 kr.

Szent Jakab Gyomorcsépepek kitűnő és kipróbált szer gyomorbetegség ellen, ajánlván orvosok részéről. Egy palack ára 60 kr. és 1 frt 20 kr.

Vizi betegség gyógyítható Hydrops essenciával.

Bármely előreladott állapotban gyors gyógyulást biztosít. A biztos sikerért jótállás. Az orvos uraknak használatra sürgősen ajánlatik. Még ott is segít, hol minden reménytel felhagytak. Teljes gyógyuláshoz elég 1—2 üveg a 3 frt. *Füraktár* Pozsonyban a „Mégváltóhoz“ címzett gyógyszerár, továbbá kapható Szegzárdon Szeghi Sándor, Sopronban Suller Károly, Pápán Iliás Elek, Győrött Stadler M., Szegeden Baresay K., valamint a legtöbb gyógyszerházban.

Butor eladás.

Ságodi birtokomat eladván, elköltözésként folytán

összes szobabeli butoraimat,

szalon, ebédlő, valamint általában az az összes szobák berendezéseit, függönyöket, függő lámpákat, konyhabeli felszereléseket stb. áruba bocsátok.

Ságod u. p. Z.-Egerszeg.

Áugusztin Ágoston.

2706/szv. 1894.

Zalavármegye számvevősége.

Árlejtési hirdetmény.

Zalavármegye központi hivatalos helyiségeinek 1895/6, 1896/7, 1897/8. évi fűtéséhez megkivántató 1380 □ méter, évenként 460 □ méter tüzfűtésnek biztosítása érdekében

1894. évi december hó 20-án délelőtt 10 órakor

Zala-Egerszegen, a megyei számvevői irodában, zárt ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Feltételek:

1. A szükséges tüzfűtést a megyei számvevőség felszólítására esetről-esetre legkésőbb 8 napon belül a megkivántató mennyiségben köteles a vállalkozó beszállítani.

2. A tüzfűtésnek 1 (egy) méter hosszú száraz bükkfa hasábnak, azonkívül egészséges, minden korhadás és törzsök nélkülinek kell lenni.

3. A megkivántató tüzfűtési ára beszállítás után fog kifizetettetni.

4. A tüzfűtés mennyiségének beszállítása iránt kifizendő határidő annál bizonyosabban megtartandó vállalkozó által, minthogy ellenségesen szabadságában áll a tekintetes vármegyének a vállalkozó költségére bárminő árért a szükséges tüzfűtést beszerezni; — a bélyegek vállalkozó által viselendőek.

5. Az ajánlatot tevő tartozik ajánlatában elismerni, hogy a szállításra vonatkozó feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

6. A vállalkozni szándékozó által az ajánlati levél 1894. évi december hó 20-án délelőtt 9 óráig a vármegyei számvevőséghez benyújtandó, mert elkészen beadott vagy utó ajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

7. A törvényhatóság tartja magának a beérkező ajánlatok között való szabad választási jogát.

8. Minden ajánlati levél 50 kros bélyeggel látandó el az 5% bántópenz mellé csatolásával, mely vagy készpénz, vagy óvadékképes államkötvényekből állhat, — az ajánlati levél a vállalkozó által annak vezetőék, keresztneve és lakhelye hozzájárásával aláírandó; — a tárgyalás betegezése után az el nem fogadott ajánlatok mellett levő bántópenz vállalkozónak visszaadni fog; az elfogadott ajánlat mellett levő bántópenz pedig vállalkozó által 10% ra kiegészítendő.

Zala-Egerszegen, 1894. évi november hó 14-én.

Szultsberger,

főszámvevő.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Árverési hirdetmény.

Alólirott közhírré teszi, hogy néhai Szekeres József hagyatékához tartozó s Nagy-Kanizsán a Bajza utcában lévő

földszintes ház

(7 szobával és minden melléképítményekkel)

1894-ik évi november hó 26-án délelőtt 9 órakor

Nagy-Kanizsán a helyszínen önkéntes magán árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Bántópenz címén 600 frt teendő le. Vevő a vételár felerészét azonnal, másik fele részét másnap a hagyaték tárgyaláskor tartozik alólirott kezére lefizetni.

Ha a vevő a vételtől elállana, a bántópenzt elveszti.

Vevő a házbérjövendelmet 1895. évi február hó 1-től élvezi, azonban az adót 1895. évi január hó 1-től kezdve viseli.

Vevőnek lesz feladata a bérlővel a felmondásra nézve esetleg megállapodni.

Zala-Egerszeg, 1894. november hó 5.

Dr. Szigethy Elemér
ügyvéd.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az alsó-lendvai kir. járásbíróság 6003./p.94 számú végzése által Adorján Pál alsó lendvai lakos végrehajtató javára Ehrenreich János alsó-lendvai lakos ellen 54 frt tőke, s ennek 1892. évi augusztus hó 4-től járó 6% kamattja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 538 frtra becsült két sertés, két tehén, ruhaneműek, szobabeli butorzatok, különböző házi és gazdasági tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Alsó Lendván, Ehrenreich János lakánál leendő eszközölésére 1894 ik évi november hó 26-ik napjának délután 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Alsó Lendván, 1894. évi november hó 14 én.
Vresits Elek kir. bir. végrehajtó.

Legbiztosabb óvszer a kolera, hogy máz és egyéb fertőző betegségekben!

Tökéletes fertőtlenítő!
Teljesen szagtalan!

Önműködő tözegszóró closették.

Belföldi és külföldi szabaldalmak! Szobai árnyékszék-ek mindenféle tetszetős alakban. Árnyékszék-berendezések, kórházak, laktanyák, iskolák, iparvállalatok, szállodák, stb. részére.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor! Tözegalom! Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára. Az országos közegészségügyi tanács által többszörösen ajánlva!!

Különlegesség!

Magyar tözeg- és műtrágya-
ipar részv. társaság.
Igazgató-ság: Bu dapest, IV., Városház-tér 9. (Harsányi-ház.)

emeri és városi hulladékok ipari és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése. Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

Jelentés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tudósítani, hogy férfi- és gyermek öltönyökben, cipők- és egyéb divatcikkekben

az őszi és téli idény

ujdonságai már megérkeztek.

A n. é. közönség s becses vevőköröm óhajának megfelelően,

műhelyt is berendeztem

s egy kitünő bécsi szabászt alkalmaztam, úgy a legdivatosabb és legjobb gyapotszövet-raktárral rendelkezem.

Midőn így a legmesszebb menő igényeknek is megfelelni képes vagyok, kérem a n. é. közönség becses pártfogását új vállalatomban.

Zala-Egerszeg, 1894. augusztus hóban.

Kiváló tisztelettel

F. R. S. A. M. A.

divattára és férfiszabó-műhelye
Főter, Kaiser József-téle házban.

7684/tkv. 894 sz.

Ujabb árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zalavármegyei takarékpénztár végrehajtónak, Cziklin Imre és neje Bor Rózsa gyűrsi lakos végrehajtást szenvedők elleni 200 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a Székelyi Vendell és neje Dormán Borbála gyűrsi lakosok által beadott utóajánlat folytán a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő, Gyűrsi községben fekvő, a gyűrsi 17. sz. tjkvben I. 1-6., 8. sor alatt felvett, Cziklin Imre nevén álló ingatlanokra az árverést 1280 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi december hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor Gyűrsi községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 80 frt 40 krt középszenben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.
Kelt Zala-Egerszegen 1894. évi október 22 én.

Rutich, kir. törvénzi bíró.

ALSÓ TOKAJI**COGNAC-GYÁR,**

mely csak Tokajban létezik, állami kedvezményvel kitüntetve.

A magy. kir. kereskedelmi miniszterium felügyelete alatt.

Arany érmek: Páris, Bordeaux, Brüssel, Hága, London, Berlin, Chicago. 1894. Bécsi nemzetközi kiállításon díszoklevél, mint legmagasabb kitüntetés.

Óvakodjunk értéktelen utánzásoktól.

Valódi tokaji Cognac Tokajból.

Csakis ezen
cimerével

Tokaj város
valódi borkivonat.

Kapható fűszerüzletekben, gyógyszerárakban és kávéházakban.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.
„zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacok,

ezelőtt általános labdacok neve alatt, ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család melyben ezen kitünő házi-szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertül ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértőlulások, aranyér, beltétlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is, így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer Ur!

Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 15 tekerestet az Ön fölülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legemélyebb köszönetemet labdacsa csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12-én.

Tekintetes Ur!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. **Kniffo Teréz.**

Bécs-Ujhely, 1887 november 9-én.

Mélyen tisztelt Ur!

A legfőbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagyáném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megantá, melyről egyébként le is mondtam, midőn véletlenül egy dobozt kaptam az Ön kitünő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használatá folytán tökéletesen kigyógyult. **Weinzettel Josefa.**

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. március 27-én.

Tekintetes Ur!

Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használására Önt ezennel felhatalmazom. **Hahn Ignác.**

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888. okt. 8-án.

T. Ur!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaikat köszönhetem, hogy egy gyomorbajból, mely engem öt éven át gyötört, meg szabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel **Zwickl Anna.**

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacost tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 kba kerül, bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előleges beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközölhetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kba kerül. — Kaphatók: **Török József gyógyszerárban, Budapesten.**

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánzóztatnak, ennek következtében kérek csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használatai utasítása a Pserhofer J. nevaláírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinc agy-bántalom, tagzsargatás, ischias, migraine, ideges fogtájás, főfájás, fülzsargatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz Stendel tanártól. Útés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkucak, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitünő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos óta valamennyi tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajcár. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 forint 50 krajcár

Élet-esszencia (prágai csöppek) megmontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszert. 1 üvegecsével 22 kr., 12 üveg 2 forint.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitünő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalszam, 1 üveg 50 kr., egy kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábait és mint aralmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 65 krajcár, 40 krajcár, bérmentes küldéssel

Helső vagy egészség-só kitünő gyógyszer, gyomorhurut, és minden, a rendetlen emésztésből származó bajknál. 1 csomag 1 forint.

Mia-Poko kitünő szer fejfájás, fogfájás, rheuma stb ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereltetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.